

Artikulli I meposhtem eshte I perkthyer nga Anglisht ne Shqip. Artikulli original
Eshte publikuar me 9 mars 2017 ne **Tribune de Genève**.

Ne e ripublikatuam me lejen e :

MEDIAPLANET

Dhimbja Neuropatike: Mit apo Realitet ?

**Per Mjek
Per Pacienta**

**Per Neuroshkencetar
Per Terapista**

30'000 njerez nga Gjeneva,400'000 Zvicerian,450 milion qenie njerezore vuajn dite dhe nate nga dhimbja neuropatike. Ne qofte se mjekimet anti-infiamatore nuk e lehtesojne dhimbjen,mund te jete per shkak se nervat nuk funksionojne sic duhet. Shpjehime.....

Nervat e lekures formojne nje rjet kompleks nen lekure; 240 deget e tyre jane te ndjeshme ndaj traumave dhe shpesh her demtohen. Pothuajse 7% e popullates gjenerale e perjeton nje demtim te tille.

Nga nje dhimbje e vogel ne agoni te patolerueshme

Pasojat fiziologjike qe vijne nga demtimet e nervave qe jane pergjegjes per ndjeshmerin e te prekurit jane mpirje dhe ndjesi te ndryshme ne nje pjese te lekures.Kjo zone e lekures mund japi ndjesi si: djegje te fort, te ftoht . Kjo ndjesi sjell nje parehati tek shumica meghithese ndjesia e te ftohtit dhe te ngrohtit nuk jane te lidhura me temperaturat e larta ose te uleta. Kjo ndjesi eshte e lidhur me ndjesi te tjera te cilat pershkruhen si : therjegoditje - sikur ngulet dicka . Nevralgjit spontane nuk jane te lidhura as me aktivitetin as me pushimin.Ato mund te shfaqen ne cdo kohe.Por mekanizmi i plasticitetit neuronal lejon nje riorganizim te ketyre lezioneve neurofiziologjike.

Ipersensiv, irrim, nervoz !!!

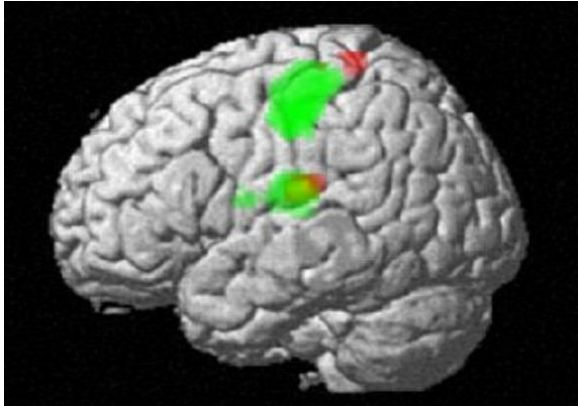
Kur zgjohesh cdo dit nga nje nate e lodhshme perpjekjesh per te fjetur,largohesh shum e me shum nga te tjeret. I menjauar fillon pak e nga pak dhe ndihesh edhe me I lodhur deri sa dhimbja te jete e padurueshme .Dhimbja eshte nje experience fizike dhe emocionale; kjo eshte akoma me e vertet ne rastin e dhimbjes neuropatike e cila eshte sfiltese.

Ne kundershtrim me cdo llogik !!!

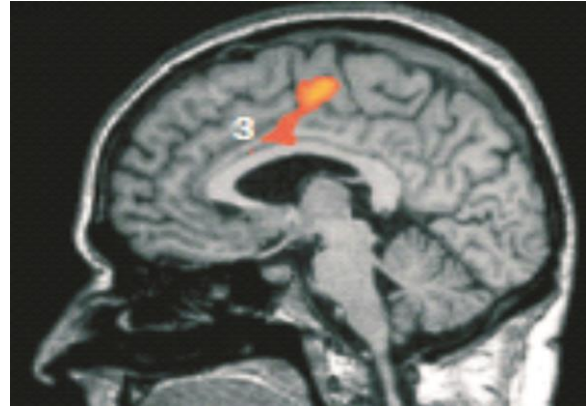
Nje e treta e pacienteve qe vuajn nga dhimbja neuropatike vuajn gjithashtu nga nje dhimbje tjeter.Dhimbja neuropatike e shkaktuar nga prekja-e njohur si allodynia- eshte e pallogjikshme ,pa sens.Cfar do lloji stimulimi sikur edhe disa pika uji mbi lekur ose cfar do lloj veshje shkakton jo vetem mpirje ose miza por edhe dhimbje.Ky lloj stimuli nga disa karakterizohet “sikur ngulen gozhide ne lekur”ose “sikur digjet me hekur te nxeht”.Kjo dhimbje eshte e pabesueshme: mbas stimulit dhimbja fillon te behet e forte pastaj perhapet ne periferi dhe buk ndalon per disa ore.Hapi i pare i trajtimit eshte te minimizosh cdo lloj kontakti ne zonen e dhimbshme dhe te rikthehen mekanizmat e ndjesis periferike dhe kortikale .

Kush eshte shkaktari ? : Sistemi nervor somatosensor

Sistemi jone nervor fillon nga receptoret ne lekure deri ne disa qendra nervore te ndryshme ne tru. Korteksi insular ne vecanti e keqinterpreton ndjesin.E vendosur ne brendesi te lobit frontal,interpretos prekjen si dhimbje.Ky interpretim mund te modifikohet nga nje ri-edukim te percaktuar.

Dhimbja neuropatike spontane (Freund, 2009)

Dhimbja neuropatike e shkaktuar nga prekia (Quintal et al., 2013)

Perkthimi ne shqip nga : Enea Miho BSc pht, Apostol Vaso, MD, MSc